

მთლიანი შიდა პროდუქტი დანახარჯების მეთოდით (კვარტალური/წლიური)

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	ეროვნული ანგარიშების დეპარტამენტი
1.3. საკონტაქტო პირი	მაკა კალანდარიშვილი
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	ეროვნული ანგარიშების დეპარტამენტის უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	mkalandarishvili@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (302)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2024 წ. 10 ივლისი
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2024 წ. 10 ივლისი
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2024 წ. 10 ივლისი

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა	
3.1. მონაცემების აღწერა	
<p>საქართველოს ეროვნული ანგარიშების მეთოდოლოგიურ საფუძველს წარმოადგენს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის, ევროგაერთიანების სტატისტიკური სამსახურის (ევროსტატის), ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის, მსოფლიო ბანკისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ რეკომენდებული ეროვნულ ანგარიშთა სისტემის 2008 წლის (2008 SNA) სტანდარტული მეთოდოლოგია.</p> <p>ეროვნულ ანგარიშთა სისტემის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ეკონომიკურ მაჩვენებელს წარმოადგენს დანახარჯების (გამოყენების) მიხედვით გაანგარიშებული მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ).</p>	
3.2. კლასიფიკაციის სისტემა	
<ul style="list-style-type: none"> • ეროვნული ანგარიშების სისტემა 2008 (2008 SNA); • ეკონომიკური საქმიანობის სახეების საქართველოს ეროვნული კლასიფიკატორი (სეკ 006-2016) (შემუშავებულია NACE Rev. 2 ბაზაზე); • პროდუქციის სტატისტიკური კლასიფიკაცია საქმიანობის სახეობათა მიხედვით – სეკ (CPA 2008); • დანიშნულების მიხედვით ინდივიდუალური მოხმარების კლასიფიკაცია (COICOP); • საგარეო ეკონომიკური საქმიანობის სასაქონლო ნომენკლატურა (HS 2012); • ფართო ეკონომიკური კატეგორიების (BEC) კლასიფიკაცია; • მთავრობის ფუნქციების კლასიფიკაცია (COFOG); • საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია; • საქართველოს საგადასახდელი ბალანსი. 	
3.3. სექტორის მოცვა	
მთელი ეკონომიკა ინსტიტუციური სექტორების მიხედვით.	
3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები	
<p>მთლიანი შიდა პროდუქტის გაანგარიშება დანახარჯების მეთოდით ეფუძნება ეკონომიკის რეზიდენტი ერთეულების მიერ მიმდინარე პერიოდში გაწეული დანახარჯების გამოთვლას.</p> <p>ხარჯები საბოლოო მოხმარებაზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • შინამეურნეობების დანახარჯები სამომხმარებლო საქონელსა და მომსახურებაზე; • შინამეურნეობების მომსახურე კერძო არაკომერციული ორგანიზაციების (შმაკო) ხარჯები საბოლოო მოხმარებაზე მოიცავს საზოგადოებრივი ორგანიზაციების (პოლიტიკური პარტიები, რელიგიური და სხვა ორგანიზაციები) მთლიან დანახარჯებს; 	

- **სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების ხარჯები ინდივიდუალური მოხმარების საქონელსა და მომსახურებაზე** არის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული მოსახლეობისათვის გაწეული უფასო მომსახურება განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, კულტურის სფეროში;
- **სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების ხარჯები კოლექტიურ მომსახურებაზე** არის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული უფასო მომსახურება არა ცალკეული შინამეურნეობებისათვის, არამედ მთლიანად საზოგადოებისათვის ან მოსახლეობის გარკვეული ჯგუფისათვის. ამ მაჩვენებელში შედის თავდაცვის, სახელმწიფო მმართველობის, არასაბაზრო მეცნიერების და სხვა ხარჯები.

მთლიანი კაპიტალის ფორმირება:

- **ძირითადი კაპიტალის მთლიანი ფორმირება** ასახავს შეძენის, აშენების ან სხვა სახით ქვეყნის ეკონომიკაში ძირითადი კაპიტალის მთლიან შემოსვლას წარმოებაში ან საზოგადოებრივი სარგებლობისათვის მათი გამოყენების გზით შემოსავლების მიღებისათვის. ინვესტიციები ძირითად კაპიტალში განისაზღვრება ახლად შექმნილი (აშენებული ან შეძენილი) ადრე ქვეყნის ეკონომიკურ ტერიტორიაზე ექსპლუატაციაში არ მყოფი ძირითადი საშუალებების შეძენის ან საკუთარი სარგებლობისათვის შექმნის ღირებულებით, აგრეთვე, ძირითადი საშუალებების კაპიტალური რემონტის ხარჯების და მიწის არსებითი გაუმჯობესების ოპერაციების მოცულობით;
- **მატერიალური საბრუნავი საშუალებების მარაგების ცვლილება** მოიცავს დაუმთავრებელი წარმოების, მზა პროდუქციის, გადასაყიდად განკუთვნილი საქონლის მარაგების საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის ნაშთების ღირებულების ცვლილებას;
- **ფასეულობათა წმინდა შექმნა** (აქტივების შექმნა გაყიდვის გამოკლებით) მოიცავს რეზიდენტი ინსტიტუციური ერთეულების მიერ აქტივების შექმნას როგორც ღირებულების შენარჩუნების საშუალებას. მათში შედის ძვირფასი ლითონებისა და ქვების, ანტიკვარული ნაკეთობების, სახვითი ხელოვნების ნიმუშებისა და კოლექციების ყიდვა-გაყიდვა;
- **საქონლისა და მომსახურების წმინდა ექსპორტი** განისაზღვრება როგორც სხვაობა ექსპორტსა და იმპორტს შორის. **საქონლისა და მომსახურების ექსპორტი და იმპორტი** მოიცავს ქვეყნის საზღვრებს გარეთ გატანილი ან ქვეყანაში შემოტანილი საქონლისა და გაწეული მომსახურების ღირებულებას. ეროვნულ ანგარიშთა სისტემაში ექსპორტსა და იმპორტში აღირიცხება არა მხოლოდ საბაჟოზე აღრიცხული ექსპორტი და იმპორტი, არამედ აგრეთვე კონტრაბანდული და არაორგანიზებული ვაჭრობის საქონელი, გზავნილები, მიგრანტების ქონება. მომსახურების ექსპორტი და იმპორტი მოიცავს სატრანსპორტო მომსახურებას, ტურიზმს, საკომუნიკაციო, სამშენებლო, სადაზღვევო, ფინანსური შუამავლობის, კომპიუტერული და ინფორმაციული მომსახურების, რეკლამის, ბულალტრულ და მომსახურების სხვა სახეებს.

მშპ-ის რეალური ზრდის ინდექსები ასახავენ გამოყენების ძირითადი კატეგორიების მიხედვით რეალური ზრდის მაჩვენებლებს საანგარიშო პერიოდში წინა წელთან შედარებით.

მშპ-ის დეფლატორი წარმოადგენს თანაფარდობას ნომინალურ (მიმდინარე ფასებში გაანგარიშებულ) და რეალურ (მუდმივ ფასებში გაანგარიშებულ) მშპ-ს შორის.

3.5. სტატისტიკური ერთეული

- ფინანსური და არაფინანსური კორპორაციები;
- სახელმწიფო მმართველობის ორგანოები;
- შინამეურნეობები;
- შინამეურნეობების მომსახურე არაკომერციული ორგანიზაციები (შმაკო).

3.6. სტატისტიკური პოპულაცია

ქვეყნის ეკონომიკური ტერიტორია.

3.7. საანგარიშო არეალი

საქართველო (ოკუპირებული ტერიტორიების გარდა).

3.8. დროის მოცვა

- მონაცემები ხელმისაწვდომია 1996 წლიდან;
- დროთი მწკრივები ეროვნული ანგარიშების სისტემა 1993 წლის (1993 SNA) მეთოდოლოგიით ხელმისაწვდომია 1996-2018 წლებისთვის;
- დროთი მწკრივები ეროვნული ანგარიშების სისტემა 2008 წლის (2008 SNA) მეთოდოლოგიით ხელმისაწვდომია 2010 წლიდან.

3.9. საბაზო პერიოდი

2019 (მხოლოდ წლიური მაჩვენებლებისთვის).

4. ზომის ერთეული

მილიონი ლარი; %.

5. საანგარიშო პერიოდი
კვარტალი, წელი.

6. ინსტიტუციური მანდატი

6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები

საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“;
<https://www.geostat.ge/media/54263/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf>
სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა;
<https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa>
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება.
<https://www.geostat.ge/media/20600/10%2Csaqstatis-konsolidirebuli-debuleba.pdf>

6.2. მონაცემთა გაზიარება

მემორანდუმები საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურთან და ეროვნულ ბანკთან.

7. კონფიდენციალურობა

7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა

- საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“:
  - კანონის მე-5 მუხლის თანახმად, სტატისტიკური კონფიდენციალურობა და მონაცემების ექსკლუზიურად სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება – ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოს მიერ შეგროვებული ან მიღებული ფიზიკური ან იურიდიული პირის შესახებ პერსონალური მონაცემები ან/და ინდივიდუალური მონაცემები კონფიდენციალური უნდა იყოს და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისთვის უნდა იქნეს გამოყენებული.
  - კანონის 34-ე მუხლის (მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული, დამუშავებული და შენახული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ეს მონაცემები სტატისტიკური ერთეულის პირდაპირი იდენტიფიცირების ან არაპირდაპირი იდენტიფიცირების საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, აგრეგირებული მონაცემები კონფიდენციალურად მიიჩნევა, თუ: ა) ეს მონაცემები არაუმეტეს 3 სტატისტიკურ ერთეულს ეხება და აღნიშნული მონაცემებით შესაძლებელია ერთ-ერთის არაპირდაპირი იდენტიფიცირება ან/და მჟღავნდება ამ ერთეულის/ერთეულების შესახებ კონფიდენციალური მონაცემები. 3-ზე მეტი სტატისტიკური ერთეულის შესახებ აგრეგირებული მონაცემები შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ მონაცემებად საქსტატის აღმასრულებელი დირექტორის გადაწყვეტილებით, თუ საჭიროა ამ მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის უზრუნველყოფა; ბ) ეს მონაცემები „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით სახელმწიფო საიდუმლოებად არის მიჩნეული. 2. კონფიდენციალური მონაცემები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ამ კანონის შესაბამისად ექსკლუზიურად სტატისტიკის წარმოებისთვის. 3. ადმინისტრაციული ორგანოს შესახებ სტატისტიკური მონაცემები არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს კონფიდენციალურ ინფორმაციად, გარდა „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციისა. 4. საჯაროდ ხელმისაწვდომი წყაროდან მიღებული ინდივიდუალური მონაცემები, რომლებიც საქართველოს კანონმდებლობით საჯარო ინფორმაციად არის მიჩნეული, არ ითვლება კონფიდენციალურ ინფორმაციად. 5. კონფიდენციალური ინდივიდუალური მონაცემების გამოქვეყნება შესაძლებელია, თუ არსებობს სტატისტიკური ერთეულის წერილობითი თანხმობა ამ მონაცემების გამოქვეყნებაზე. 6. კონფიდენციალური მონაცემების გაცემა, გავრცელება ანარასტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენება დაუშვებელია.
  - კანონის 38-ე მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელი ორგანოების თანამშრომლებს ეკრძალებათ სტატისტიკური მიზნებისთვის შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების პირადი, აკადემიური, სამეცნიერო ან სხვა საქმიანობისთვის გამოყენება და გავრცელება.
<https://www.geostat.ge/media/54263/საქართველოს-კანონი-ოფიციალური-სტატისტიკის-შესახებ.pdf>
- „საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურში მონაცემების კონფიდენციალურობის დაცვის პოლიტიკა“
https://www.geostat.ge/media/60538/konfidencialurobis-politika_2024.pdf

3. „კონფიდენციალური მონაცემების სამეცნიერო-კვლევითი მიზნებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის წესი“
<https://www.geostat.ge/media/61497/დადგენილება--3.pdf>
4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“.
<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437>

7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა

- კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები.
- საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა

8.1. გამოქვეყნების კალენდარი

მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამის საფუძველზე შემუშავებული კალენდრით, რომელიც საჯაროდ ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე.

8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა

<https://www.geostat.ge/ka/calendar>

8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა

მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე

კვარტალური, წლიური.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

10.1. პრეს-რელიზები

-

10.2. პუბლიკაციები

სტატისტიკური კრებული „საქართველოს ეროვნული ანგარიშები“ ქართულ და ინგლისურ ენებზე. ელექტრონული ვერსია:
<https://geostat.ge/ka/single-categories/113/sakartvelos-mtliani-shida-produkti>

10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა

მონაცემები „MS Excel“-ის ცხრილების სახით ხელმისაწვდომია საქსტატის ოფიციალურ ვებ-საიტზე სტატისტიკური ინფორმაციის ნაწილში „ეროვნული ანგარიშები“-ს განყოფილებაში ჩანართში „მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ)“:
<https://geostat.ge/ka/modules/categories/23/mtliani-shida-produkti-mshp>
მონაცემები PC-Axis-ის ბაზის სახით ხელმისაწვდომია საქსტატის ოფიციალურ ვებ-საიტზე მონაცემთა ბაზები PC-Axis ნაწილში „ეროვნული ანგარიშები“-ს განყოფილებაში „მთლიანი შიდა პროდუქტი“-ს ჩანართში:
<https://pc-axis.geostat.ge/PXWeb/pxweb/ka/Database>

10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა

-

10.5. სხვა

ეროვნული ანგარიშების პორტალი:
<https://sna.geostat.ge/ka/4/Mtavari>

10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე

მეთოდოლოგიის დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე:
<https://geostat.ge/ka/modules/categories/119/methodologia-erovnuli-angarishebi>

10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ

-

11. ხარისხის მართვა

11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა

სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-10 თავით „ოფიციალური სტატისტიკის

ხარისხი“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (ESS QAF).
11.2. ხარისხის შეფასება
საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს, თვითშეფასების გამოკვლევას და აფასებს სტატისტიკური პროდუქტებისა და პროცესების ხარისხთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას. საქსტატის ხარისხის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/44379/QP_Geostat_GE.pdf

12. შესაბამისობა
12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები
მომხმარებელთა ძირითად ჯგუფებს წარმოადგენენ სახელმწიფო ორგანოები, მეცნიერ-მკვლევრები, სასწავლო დაწესებულებები, საერთაშორისო ორგანიზაციები და ნებისმიერი მომხმარებელი, ვინც დაინტერესებულია საქართველოს ეკონომიკის განვითარების ტენდენციებით, ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავებითა და პროგნოზირების საკითხებით.
12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება
2023 წელს ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/ka/page/customer-service
12.3. სისრულე
მთლიანი შიდა პროდუქტის გაანგარიშებისას მოცულია როგორც აღრიცხული, ისე აღურიცხავი ეკონომიკის გამოშვება და შეფასების მეთოდები შესაბამისობაშია საერთაშორისო მეთოდოლოგიით დადგენილ სტანდარტებთან.

13. სიზუსტე და სანდოობა
13.1. ზოგადი სიზუსტე
-
13.2. შერჩევითი ცდომილება
-
13.3. არაშერჩევითი ცდომილება
-

14. დროულობა და პუნქტუალურობა
14.1. დროულობა
<ul style="list-style-type: none"> • მშპ-ის კვარტალური წინასწარი მონაცემები თავდაპირველად ქვეყნდება საანგარიშო კვარტალის დასრულებიდან 90-ე დღეს; • წინა წლის წლიური მონაცემების მიღების შემდეგ, იმავე წლის ოთხი კვარტალის მაჩვენებლების დაზუსტებასთან ერთად ხდება მიმდინარე წლის პირველი და მეორე კვარტალების მაჩვენებლების გადაანგარიშება; • საანგარიშო წლის წლიური მონაცემების მიღების შემდეგ საბოლოოდ ზუსტდება კვარტალური მაჩვენებლები და მათი გამოქვეყნება ხდება საანგარიშო წლის მომდევნო წლის ნოემბერში.
14.2. პუნქტუალურობა
მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა
15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული

მონაცემები გროვდება და მუშავდება ერთი და იგივე მეთოდოლოგიითა და განმარტებებით როგორც ქვეყნის, ისე რეგიონულ დონეზე.

15.2. შესადარისობა – დროში

მონაცემები გროვდება და მუშავდება ერთი და იგივე მეთოდოლოგიითა და განმარტებებით მთელი განსახილველი პერიოდის განმავლობაში.

15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის

ეროვნული ანგარიშების სხვადასხვა პერიოდულობის და დეტალიზების შემდეგი მაჩვენებლები სრულ შესაბამისობაშია ერთმანეთთან: წლიური ეროვნული ანგარიშები, კვარტალური ეროვნული ანგარიშები, რესურსებისა და გამოყენების ცხრილები.

ეროვნული ანგარიშებისთვის გამოიყენება შემდეგი ძირითადი სტატისტიკური წყაროები: ბიზნეს სტატისტიკა, მოკლევადიანი სტატისტიკა, დასაქმების სტატისტიკა. აღსანიშნავია, რომ წყაროებში გამოყენებული ცვლადების განმარტება ხშირად განსხვავდება ეროვნული ანგარიშების კონცეფციებისგან, რისთვისაც ხდება დამატებითი კორექტირება ეროვნული ანგარიშების მეთოდოლოგიასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა

ეროვნული ანგარიშების სხვადასხვა პერიოდულობის და დეტალიზების შემდეგი მაჩვენებლები სრულ შესაბამისობაშია ერთმანეთთან: წლიური ეროვნული ანგარიშები, კვარტალური ეროვნული ანგარიშები, რესურსებისა და გამოყენების ცხრილები.

16. დანახარჯები და დატვირთვა

სამუშაოები ტარდება საქსტატის ეროვნული ანგარიშების დეპარტამენტის თანამშრომლების მიერ და არ მოითხოვს დამატებით დანახარჯებს.

17. მონაცემთა გადასინჯვა

17.1. მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა

სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/60949/Revision-policy-and-error-correction_2024.pdf

17.2. მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა

სტატისტიკური მაჩვენებლების დინამიკური მწკრივები დროთა განმავლობაში საჭიროებენ დაზუსტებას. ამის საჭიროება შეიძლება დადგეს ზოგადად მეთოდოლოგიის ცვლილების ან რაიმე კონკრეტული მონაცემთა წყაროს გაუმჯობესების შედეგად. ახალი გამოკვლევის ჩატარების შედეგად მიღებული შედეგები შესაძლოა მკვეთრად განსხვავდებოდეს წინა პერიოდის მაჩვენებლებისაგან. ამ შემთხვევაში პრიორიტეტი ენიჭება ახალ მონაცემებს, მაგრამ დინამიკური მწკრივის შესადარისობის უზრუნველყოფის მიზნით საჭიროა წინა პერიოდების შესწორებაც.

დღეისათვის მონაცემთა დაზუსტება ხდება შემდეგი თანამიმდევრობით:

- მშპ-ის კვარტალური წინასწარი მონაცემები თავდაპირველად ქვეყნდება საანგარიშო კვარტალის დასრულებიდან 90-ე დღეს;
- წინა წლის წლიური მონაცემების მიღების შემდეგ, იმავე წლის ოთხი კვარტალის მაჩვენებლების დაზუსტებასთან ერთად ხდება მიმდინარე წლის პირველი და მეორე კვარტალების მაჩვენებლების გადაანგარიშება;
- საანგარიშო წლის წლიური მონაცემების მიღების შემდეგ საბოლოოდ ზუსტდება კვარტალური მაჩვენებლები და მათი გამოქვეყნება ხდება საანგარიშო წლის შემდგომი წლის ნოემბერში.

დინამიკური მწკრივები დაზუსტდა 2008 SNA მეთოდოლოგიაზე გადასვლის პარალელურად. 2008 SNA მეთოდოლოგიაზე გადასვლის პარალელურად ეროვნულ ანგარიშებში დაინერგა ეკონომიკური საქმიანობის სახეების კლასიფიკატორი NACE Rev. 2. ასევე, დაზუსტდა ცალკეული დარგების გამოშვების გაანგარიშების მეთოდოლოგია, რამაც გამოიწვია დროითი მწკრივის განახლების საჭიროება. 2019 წლის ნოემბერში გამოქვეყნდა მეთოდოლოგიის ცვლილებებით გამოწვეული განახლებული მონაცემთა მწკრივები. 2024 წლის თებერვალში განხორციელდა მშპ-ს და ეროვნული ანგარიშების მონაცემების გადაანგარიშება (2010-2023 წლები). მონაცემთა ისტორიული მწკრივის 2024 წელს გადასინჯვა წარმოადგენდა ევროსტატის, UNECE-ს და EFTA-ს მიერ განხორციელებული სტატისტიკის სისტემის სტრატეგიული შეფასების ერთ-ერთ რეკომენდაციას. აღნიშნული უზრუნველყოფს შესაბამისობას ევროპის მონაცემთა გადასინჯვის ჰარმონიზებულ პოლიტიკასთან (Harmonized European Revision Policy).

18. სტატისტიკური დამუშავება

18.1. პირველადი მონაცემები

მონაცემთა წყაროს წარმოადგენს საქსტატის დეპარტამენტების მიერ ჩატარებული გამოკვლევები და ადმინისტრაციული მონაცემები

საქსტატის შიდა წყაროებიდან მიღებული მონაცემები:

- მონაცემები არაფინანსური კორპორაციების ეკონომიკური საქმიანობის შესახებ (საქსტატის ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის საწარმოთა სტატისტიკური გამოკვლევა);
- მონაცემები შინამეურნეობების ეკონომიკური საქმიანობის შესახებ და მოსახლეობის ეკონომიკური აქტივობის ამსახველი მაჩვენებლები (საქსტატის სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტის შინამეურნეობების ინტეგრირებული გამოკვლევა და სტატისტიკური გამოკვლევა – მონაცემები შრომის შესახებ);
- მონაცემები შინამეურნეობების მომსახურე არაკომერციული ორგანიზაციების (შმაკო-ების) შესახებ (საქსტატის ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის არაკომერციული ორგანიზაციების გამოკვლევა);
- საქონლის ექსპორტი და იმპორტი (საქსტატის საგარეო ვაჭრობისა და უცხოური ინვესტიციების სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემები);
- სამომხმარებლო ფასების (CPI), სამრეწველო პროდუქციის მწარმოებელთა ფასების (PPI), მშენებლობისათვის შემენილი მასალების ფასების, იმპორტისა და ექსპორტის ფასების ინდექსები (საქსტატის ფასების სტატისტიკის დეპარტამენტის გამოკვლევა).

მონაცემთა გარე წყაროები:

- ნაერთი და სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები (საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო);
- საგადასახდელო ბალანსი (საქართველოს ეროვნული ბანკი).

18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე

ყოველთვიური, კვარტალური, წლიური.

18.3. მონაცემთა შეგროვება

საქსტატის დეპარტამენტების მონაცემთა ბაზები და ადმინისტრაციული წყაროების მიერ მოწოდებული ცხრილები.

18.4. მონაცემთა კონტროლი

ცალკეულ შემთხვევებში მონაცემთა სისწორის გადამოწმება ხდება მონაცემთა წყაროსთან.

18.5. მონაცემთა გაანგარიშება

ინფორმაციის შიდა და გარე წყაროებიდან მიღებული მონაცემები მუშავდება ეროვნული ანგარიშებისათვის საჭირო ფორმატში. მომდევნო ეტაპზე ხდება დანახარჯების მიხედვით მთლიანი შიდა პროდუქტისა და ეროვნული ანგარიშების სხვა აგრეგატული მაჩვენებლების გაანგარიშება.

დანახარჯების მიხედვით მშპ-ის გაანგარიშების სქემა:

ხარჯები საბოლოო მოხმარებაზე + მთლიანი კაპიტალის ფორმირება + საქონლისა და მომსახურების წმინდა ექსპორტი ექსპორტი = მშპ საბაზრო ფასებში.

დანახარჯების მეთოდით გაანგარიშებული მშპ-ს მუდმივ ფასებში გადაყვანა ხდება მშპ-ს გამოყენების ძირითადი კატეგორიების დეფლირებით ფასების შესაბამისი ინდექსების მეშვეობით.

ამ ეტაპზე დანახარჯების მეთოდით გაანგარიშებული მშპ-ის მუდმივ ფასებში გადაყვანა მხოლოდ წლიური მაჩვენებლებისთვის ხდება.

18.6. მოსწორება

-

19. კომენტარი

-